

2003

Fimmtudaginn 11. nóvember 1993.

Nr. 471/1991. **Jóhanna Tryggvadóttir**

(sjálf)

gegn

Þorkatli Skúlasyni

f.h. einkafirma hans,

Endurskoðunarskrifstofu

Þorkels Skúlasonar

(Stefán Pálsson hrl.),

og gagnsök.

Verklaun. Áskorunarmál.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Haraldur Henrysson, Garðar Gíslason og Gunnar M. Guðmundsson.

Aðaláfrýjandi, sem skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 25. nóvember 1991 að fengnu áfrýjunarleyfi 14. sama mánaðar, krefst sýknu af öllum kröfum gagnáfrýjanda og málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Gagnáfrýjandi skaut málinu til Hæstaréttar með stefnu 19. desember 1991 og krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

Í hinum áfrýjaða dómi er lýst samskiptum aðila og störfum gagnáfrýjanda í þágu aðaláfrýjanda. Þau voru þess eðlis, að nauðsyn var samráðs og samvinnu málsaðila. Ljóst er, að verulega hefur á skort í því efni. Verður ekki nú séð, við hvorn aðila er fremur um það að sakast. Af málatilbúnaði gagnáfrýjanda í héraði má sjá merki þessa, þar sem krafa hans var þar engan veginn nægilega skýr og grundvallarupplýsingar vantaði, svo að erfitt var að átta sig á þeirri reikningsgerð, sem krafa hans byggðist á. Telja verður þó, að lögmenn aðila í héraði hafi bætt úr þessu, svo að viðunandi teljist.

Við munnlegan málflutning fyrir Hæstarétti sýndi aðaláfrýjandi ljósrit kvittunar, sem dagsett er 3. mars 1989 og hún telur sanna að hún hafi vegna Umboðssögunnar greitt gagnáfrýjanda upp í reikning hans vegna bókhaldsvinnu 100.000 krónur, en greiðslu

þessarar sé að engu getið á yfirliti gagnáfrýjanda í málinu sem inngreiðslu. Kvittun þessi var lögð fram sem héraðsdómsskjal í máli nr. 469/1991 milli sömu aðila og þar færð inn á yfirlit gagnáfrýjanda sem inngreiðsla, og verður ekki séð, að hún hafi þar valdið sérstökum ágreiningi.

Aðaláfrýjandi sýndi einnig ljósrit tveggja ávísana, hvorrar að upphæð 50.000 krónur, beggja út gefinna 3. og 22. ágúst 1989 til gagnáfrýjanda, sem hún heldur fram, að hann hafi innleyst, en þeirra sé hvergi getið sem inngreiðslna á yfirliti hans. Lögmaður gagnáfrýjanda mótmælti þessum nýju gögnum sem of seint fram komnum. Telja verður, að aðaláfrýjandi hafi átt þess nægan kost að koma gögnum þessum að í héraði, og standa ákvæði 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt því í vegi, að þau komist að fyrir Hæstarétti.

Fyrir Hæstarétti ber aðaláfrýjandi að öðru leyti fram sömu málsástæður og í héraði. Eigi hefur verið sýnt fram á, að veikindi gagnáfrýjanda haustið 1989 hafi komið niður á störfum hans í þágu aðaláfrýjanda. Sýnt er, að gagnáfrýjanda hafi hvorki verið falið að annast bókhald fyrir árið 1989 né gerð ársreiknings fyrir það ár. Fallast ber á með héraðsdómara, að aðaláfrýjandi hafi ekki sýnt fram á, að störf gagnáfrýjanda og starfsmanna hans hafi verið illa unnin og að kröfur hans séu af þeim sökum of háar eða illa grundaðar. Verður því ekki talið, að aðaláfrýjanda hafi tekist að sýna fram á, að reikningar gagnáfrýjanda fyrir störf sín hafi verið óréttmætir. Ber því að staðfesta hinn áfrýjaða dóm um annað en málskostnað.

Gagnáfrýjandi höfðaði mál þetta í héraði sem áskorunarmál andstætt ákvæðum þágildandi 222. gr. og 223. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði, og reifun málsins í stefnu var ófullnægjandi. Setti þessi málatilbúnaður mark sitt á alla meðferð málsins og torvelaði skýrleik í kröfugerð aðila. Þykir með hliðsjón af þessu rétt, að málskostnaður í héraði falli niður.

Aðaláfrýjandi greiði gagnáfrýjanda 40.000 krónur í málskostnað fyrir Hæstarétti. Hefur þá ekki verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

D ó m s o r ð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður um annað en málskostnað.

2005

Aðaláfrýjandi, Jóhanna Tryggvadóttir, greiði gagnáfrýjanda, Þorkatli Skúlasyni f. h. einkafirma hans, Endurskoðunarskrifstofu Þorkels Skúlasonar, 40.000 krónur í málskostnað fyrir Hæstarétti.

Dómur bæjarþings Kópavogs 15. mars 1991.

Mál þetta var dómtekið að loknum endurflutningi fyrr í dag. Það var höfðað með stefnu, birtri 26. febrúar 1990. Stefnandi er Endurskoðunarskrifstofa Þorkels Skúlasonar, kt. 200625-2859, Hamraborg 5, Kópavogi, en stefnda Jóhanna Tryggvadóttir, kt. 290125-4059, Kirkjuvegi 4, Hafnarfirði.

Stefnandi krefst þess, að stefnda verði dæmd til að greiða 45.025 kr. með [nánar tilgreindum dráttarvöxtum og málskostnaði].

Stefnda, Jóhanna Tryggvadóttir, hefur krafist sýknu af öllum kröfum stefnanda og málskostnaðar úr hendi hans, er beri dráttarvexti skv. III. kafla vaxtalaga frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags.

Stefnandi kveðst hafa tekið að sér uppgjör ársreikninga fyrir stefndu, en hún hafi haft með höndum umboðsviðskipti um árabíl. Hann kveðst hafa gengið frá ársreikningum vegna árána 1984-1988 og afhent stefndu þá í lok nóvember 1989. Hann hafi með bréfi 3. janúar 1990 tilkynnt stefndu, að hann hefði lokið uppgjöri vegna þessara ára, og sagst gera ráð fyrir, að um vinnu fyrir árið 1989 yrði rætt sérstaklega. Stefnda hafi í framhaldi af þessu hætt öllum viðskiptum við sig og tekið öll bókhaldsgögn, er hann hafði í vörslum sínum.

Stefnandi kveðst hafa unnið fyrir stefndu frá febrúar 1989 til nóvemberloka það ár. Hafi hann skuldfært stefndu vegna þessarar vinnu fyrir samtals 145.025 kr., en stefnda hafi greitt 100.000 kr. Mismunurinn sé stefnukrafa í málinu.

Stefnda hefur haldið því fram, að stefnandi hafi veikst síðsumars eða haustið 1989 og gengist undir tvær aðgerðir vegna æðaprengsla. Kveðst hún hafa mælst til þess við stefnanda, að hann ynni ekki frekar að verkefnum fyrir sig, fyrr en hann hefði heilsu til.

Til stuðnings kröfum sínum vísar stefnandi til almennra reglna kröfurettar um efndir samninga. Telur hann, að stefnda hafi falið sér verkefni og beri að inna af hendi greiðslu fyrir veitta þjónustu.

Stefnda reisir sýknukröfu sína aðallega á því, að stefnandi hafi verið með öllu óvinnufær á því tímabili, er hann krefur um greiðslu fyrir. Þá hafi vinnan eigi verið innt af hendi. Tekur hún sérstaklega fram, að bókhald ársins 1989 hafi verið með öllu ófært í ársbyrjun 1990.

Í máli þessu hefur stefnandi sundurliðað þá vinnu, er hann kveðst hafa unnið, og jafnframt lagt fram þá ársreikninga, er hann hefur lokið við og getið er. Af sundurliðun hans verður ráðið, að stefnandi hefur sjálfur unnið að verki þessu ásamt starfsmönnum sínum. Sú málsástæða stefndu, að stefnandi hafi verið með öllu ófær til vinnu, er í sjálfu sér eigi sönnuð og eigi heldur sýnt, hvenær svo kann að hafa verið farið heilsu stefnanda og hvort hann hafi einmitt á þeim tíma unnið að verki þessu. Þá hefur stefnandi eigi haldið því fram, að hann hafi unnið að ársreikningi 1989 fyrir stefndu. Því hefur eigi heldur verið haldið fram, að verkið sé svo illa unnið, að eigi sé unnt að krefja um endurgjald fyrir það. Verður því eigi unnt að fallast á sýknukröfu stefndu. Stefnandi hefur gert skýrlega grein fyrir kröfu sinni, og verður hún tekin til greina með vöxtum, svo sem krafist er. Rétt er þá, að stefnda greiði stefnanda málskostnað. Við ákvörðun hans verður að líta til þess, að stefnandi hefur í þremur málum krafist stefndu og einkafyrirtæki hennar um greiðslu fyrir bókhaldsvinnu. Hins vegar verður eigi séð, að unnt hefði verið að gera það í einu máli. Sýnist málskostnaður hæfilegur 40.000 kr.

Með umboðsskrá dóms- og kirkjumálaráðuneytisins, dags. 15. febrúar sl., var Jóni Finnbjörnssyni, settum héraðsdómara á Keflavíkurflugvelli, falið að fara með mál þetta, og kveður hann upp dóm þennan.

D ó m s o r ð:

Stefnda, Jóhanna Tryggvadóttir, greiði stefnanda, Endurskoðunar-skrifstofu Þorkels Skúlasonar, innan fimmtán daga frá birtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum:

1) 45.025 kr. með dráttarvöxtum skv. 10. gr. vaxtalaga af 15.980 kr. frá 1. október 1989 til 1. desember s. á., af 17.270 kr. frá þeim degi til 1. janúar 1990, en af 45.025 kr. frá þeim degi til greiðsludags. Dráttarvextir leggist við höfuðstól á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn 1. janúar 1991,

2) 40.000 kr. í málskostnað, er beri dráttarvexti skv. III. kafla vaxtalaga frá 15. degi eftir uppkvaðningu dóms þessa til greiðsludags.